

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ
BAŞKANLIĞI

**ULUSLARARASI
İNSAN, YALNIZLIK VE DİN
SEMPOZYUMU**

Çağrı Metni

**28-29 Nisan 2025
Ankara/Türkiye**

ULUSLARARASI İNSAN, YALNIZLIK VE DİN SEMPOZYUMU

28-29 Nisan, 2025, Ankara/Türkiye

Sempozyuma yüz yüze ve çevrimiçi katılım imkânı sağlanacaktır.

ÇAĞRI METNİ

Sempozyum Takvimi

Özet Gönderimi Son Tarih	07 Mart 2025
Özet Kabul Bildirimi	14 Mart 2025
Tam Metin Gönderimi Son Tarih	15 Nisan 2025
Sempozyum Programının İlanı	18 Nisan 2025
Sempozyum Tarihi	28-29 Nisan, 2025
Sempozyum Metinlerinin Basılması	2025

Genel Çerçeve

Yalnızlığın çağımızın temel problemlerinden biri haline geldiği bilinen bir husustur. İnsana eklenilen bir duygu olarak yalnızlık, tarih boyunca çeşitli tecrübelerle varlık alanı bulmuştur. Bu özelliğiyle o, insanın psikolojik boyutunun dışsal yansımasıdır. Zira insan çok boyutlu bir varlıktır ve bu özellik onu her açıdan ele almaya müsait geniş bir zemin sunmaktadır. Bununla birlikte insan ve yalnızlık ilişkisinin görünürlük kazanması yakın tarihlidir ve yalnızlık olgusu, son yıllarda olduğu kadar hiçbir dönemde baş edilmesi gereken bir problem alanı olarak karşımıza çıkmamıştır. Diğer taraftan ilahî vahye muhatap olması bakımından peygamberler ya da sıradan insanlar açısından hayatın anlamını kavrayarak tam yetkinliğe ulaşma süreci kendisiyle baş başa kalma hali veya bilinçli bir şekilde toplumdaki kendini soyutlama gibi yalnızlığın çeşitli boyutlarını içeren süreçlerde gerçekleşmiştir. Peygamberimiz Hz. Muhammed'in Hira mağarasında ilk vahye muhatap olması bunun en güzel örneklerindedir.

Yalnız kalmak veya bilinçli olarak kendisiyle baş başa kalıp hayatı muhasebe etmek amacıyla toplumdan soyutlanma hali, sonuçları itibariyle yalnızlığın olumlu çıktılarını içerir. Bu türden bir yalnızlık hali en nihayetinde kişinin içsel potansiyellerini keşfedip hayata daha bilinçli bir şekilde katılmasını ve bu süreçteki kazanımlarını çevresiyle paylaşarak etkileşime girmesini sağlar. Bu, yalnızlığın bilinçli tercih edilen ve kimi zaman gerekli olan boyutunu oluşturur. Hal böyleyken modernleşme süreci ile birlikte kolektif yaşam biçiminin egemen olduğu geleneksel toplumlar yerini gittikçe bireyselleşen toplumlara bırakmıştır. Bireyselleşme, insanın yönünü yaşadığı çevreden kendi benliğine çevirmiş ve insanın hayatı anlamlandırma çabası benliğini ayakta tutma çabasına dönüşmüştür. Hâlbuki toplumsal gruplar ve yapılar içinde bir arada yaşama kültürünün devamı için ahlaki, hukukî ve sosyal değerlerin belirlenmesi ve bu değerlerin nesilden nesile aktarılması, birey olarak insanı ve toplumu ayakta tutan temel dinamiklerdir.

Modern toplumdan postmodern topluma geçişe eşlik eden teknolojik gelişmeler, “kabalıklar içinde yalnızlık” olarak ifade edilebilecek bir izolasyon halini daha da belirginleştirmiştir. Dijitalleşen dünyada sanal gerçeklik algısının reel gerçekliğin önüne geçmesi, insanın çevresiyle kurduğu ilişkileri yapaylaştırmıştır. Yalnızlaşan insan, yalnız kaldığının veya yalnızlık hastalığına yakalandığının çoğu zaman farkında bile değildir. Yalnızlığın bu tehlikeli ve hastalıklı boyutu, son zamanlarda araştırmacıları, dinin yalnızlıkla başa çıkmaya yönelik stratejilere etkisini sorgulamaya yönlendirmiştir. Bu yönüyle yalnızlık, sadece güncel bir problem alanı olarak çeşitli tartışmaların konusu olmakla kalmamış, aynı zamanda bir devlet politikası haline de gelmiştir. Öyle ki İngiltere’de ve Japonya’da yalnızlıkla mücadele etmek amacıyla “Yalnızlık Bakanlığı” kurulmuştur. Söz konusu bakanlıklar, çalışmalarını çeşitli kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde yürütmektedir. Konu ülkemizde de her geçen gün gündem oluşturmaya devam etmektedir. Nitekim 2024 yılında Türk Dil Kurumu, yılın kelimesini “kabalık yalnızlık” olarak açıklamıştır. Bu çerçevede Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu, yalnızlık meselesini çeşitli disiplinlerin bakış açısıyla çok boyutlu olarak incelemek amacıyla “Uluslararası İnsan, Yalnızlık ve Din” konulu bir sempozyum düzenleyecektir.

Sempozyumun Amacı

Sempozyumun amacı insan, yalnızlık ve din ilişkisinin boyutlarını disiplinler arası bir perspektifle analiz ederek bu üç olgu arasındaki etkileşimi ortaya koymaktır. Dijitalleşen dünyada artan bireyselleşmenin beraberinde getirdiği yalnızlık örneklerinin ele alınarak, dinin sunduğu açıklama, anlamlandırma ve çözüm potansiyelinin akademik bir zeminde tartışılması hedeflenmektedir. Dinin yalnızlıkla başa çıkmadaki rolünü sorgulamak ve bu konudaki çalışmaların sonuçlarını tartışmak da sempozyumun amaçları arasındadır.

Sempozyum Konuları

1. Yalnızlığın boyutları ve din
2. Yalnızlık duygusunun kaynakları ve din
3. Yalnızlık kuramları ve din
4. Duygu sosyolojisi, yalnızlık ve din
5. Çocuklukta yalnızlık ve din
6. Ergenlikte yalnızlık ve din
7. Gençlikte yalnızlık ve din
8. Yetişkinlikte yalnızlık ve din
9. Yaşlılık, ileri yaşlılıkta yalnızlık ve din
10. Yalnızlıkla başa çıkma stratejilerinde dinin rolü
11. Yalnızlık, saldırganlık ve din ilişkisi
12. Yalnızlık, bağımlılık ve din ilişkisi
13. Bireyselleşme, yalnızlık ve din
14. Yeni insan, yeni toplum, yalnızlık ve din ilişkisi
15. Dijital yalnızlık ve din
16. Dijital yorgunluk, yalnızlık ve din
17. Yalnızlık, yaşam doyumu ve din ilişkisi
18. Yalnızlık, ölüm kaygısı ve din
19. Ailede yalnızlık ve din
20. Evlilikte yalnızlık ve din
21. Ebeveyn-çocuk ilişkisinde yalnızlık ve din
22. Dini hayatta yalnızlık
23. Sosyal medya, yalnızlık ve din
24. Yabancılaşma, yalnızlık ve dindarlık ilişkisi
25. "Kalabalık yalnızlık" ve din
26. Yalnızlık, umut/umutsuzluk ve dindarlık
27. Yalnızlığın psikopatolojisi ve din
28. Psikososyal bakış açısıyla yalnızlık ve din
29. Yalnızlığın psikolojik belirleyicileri, tetikleyicileri ve din
30. Yalnızlık ve dindarlık ilişkisi
31. Yalnızlık ve dindarlığın farklı boyutları
32. Yalnızlık ve dua
33. Din, kimlik ve yalnızlık
34. Popüler kültür, yalnızlık ve din
35. İbadetlerin yalnızlık üzerindeki etkileri
36. Seküler yalnızlık ve spiritüel yalnızlık: benzerlikler ve farklılıklar
37. Dinlerin yalnızlığa bakışı
38. İslam'ın yalnızlığa bakışı

Sempozyum Onursal Başkanı

- Prof. Dr. Ali ERBAŞ, Diyanet İşleri Başkanı

Sempozyum Bilim Kurulu

- Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı
- Doç. Dr. Selim ARGUN, Diyanet İşleri Başkanlığı, Başkan Yardımcısı
- Prof. Dr. Huriye MARTI, Diyanet İşleri Başkanlığı, Başkan Yardımcısı
- Doç. Dr. Burhan İŞLİYEN, Diyanet İşleri Başkanlığı, Başkan Yardımcısı
- Prof. Dr. İbrahim Hilmi KARSLI, Diyanet İşleri Başkanlığı, Başkan Yardımcısı
- Kadir DİNÇ, Diyanet İşleri Başkanlığı, Başkan Yardımcısı
- Doç. Dr. Enver Osman KAAAN, Diyanet İşleri Başkanlığı, Diyanet Akademisi Başkanı
- Dr. Fatih Mehmet AYDIN, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanvekili
- Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. Ali AVCU, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. Halis AYDEMİR, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. İhsan ÇAPCIOĞLU, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. Metin ÖZDEMİR, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. Ömer KARA, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. Soner GÜNDÜZÖZ, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. Halit ÇALIŞ, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Dr. Halid HANEFİ, Avrupa Fetva ve Araştırma Meclisi Üyesi, İrlanda
- İldar ALYAUDİNOV, Rusya Federasyonu Müslümanları Dini İdaresi Başkan Yardımcısı, Moskova Müslümanları Dini İdaresi Başkanı, Moskova Müftüsü, Rusya
- İlyas GANİYEV, Rusya Federasyonu Müslümanları Dini İdaresi Âlimler Konseyi Sekreteri, Moskova İslam Koleji Öğretim Görevlisi, Rusya
- Prof. Dr. Nevzat TARHAN, Üsküdar Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Erol GÖKA, Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Türkiye
- Prof. Dr. Gürbüz DENİZ, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Prof. Dr. Matthew William KING, University of California, Riverside, ABD
- Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkiye
- Prof. Dr. Katerina TOSHEVSKA, SS. Cyril and Methodius, Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Muhammed KIZILGEÇİT, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı, Türkiye
- Prof. Dr. Elman QULİYEV, Azerbaijan Pedagogy University, Azerbaycan
- Prof. Dr. Asım YAPICI, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Prof. Dr. Souad T. ALI, Arizona State University, ABD
- Prof. Dr. Şaban Ali DÜZGÜN, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Prof. Dr. İslambek RUSTAMBEKOV, Tashkent State University of Law, Özbekistan
- Prof. Dr. Ali AYTEN, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Prof. Dr. Almir FATIC, University of Sarajevo, Bosna Hersek
- Prof. Dr. Behlül TOKUR, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Prof. Dr. Hamid LAHMAR, Université Sidi Mohamed Ben Abdellah, Fas

- Prof. Dr. Yalçın ÖZDEMİR, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkiye
- Prof. Dr. Kamalia MEHTİYEVA, Paris 1 Panthéon-Sorbonne University, Fransa
- Prof. Dr. Tahsin İLHAN, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkiye
- Prof. Dr. Jusup PIRIMBAEV, Kyrgyzstan-Turkey Manas University, Kırgızistan
- Doç. Dr. Sevde DÜZGÜNER, Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye
- Doç. Dr. Muhamad ALI, University of California, Riverside, ABD
- Doç. Dr. Fatma ÇAPCIOĞLU, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Doç. Dr. Arif KORKMAZ, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Doç. Dr. Abdullah İNCE, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hasan KAFALI, Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Doç. Dr. Fatıma Zeynep BELEN, Kırıkkale Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, Türkiye
- Doç. Dr. Tuba Nur UMUT, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Doç. Dr. Adib FARHADI, University of South Florida, ABD
- Doç. Dr. Turgay ŞİRİN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, Türkiye
- Doç. Dr. Metin EKEN, Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi, Türkiye
- Dr. Öğretim Üyesi Yasemin İPEK, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Dr. Öğretim Üyesi Paul H. CHANG, University of California, Riverside, ABD
- Dr. Öğretim Üyesi Vahdettin ŞİMŞEK, Kırıkkale Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, Türkiye
- Dr. Öğretim Üyesi Fatma KENEVİR, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye
- Dr. Öğretim Üyesi Ahmed Hamza ALPAY, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Türkiye

Sempozyum Düzenleme Kurulu

- Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı
- Prof. Dr. İhsan ÇAPCIOĞLU, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
- Yunus AKKAYA, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Sekreteri
- Dr. Hüseyin ARI, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı
- Fadime APAYDIN, University of California, Riverside, Doktora Öğrencisi

Sempozyum Sekretaryası

- Rahme Betül TAŞÇI, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzman Yardımcısı
- Sena KESGİN, Diyanet İşleri Başkanlığı, Eğitim Uzmanı
- Davut ALTIYAPRAK, Diyanet İşleri Başkanlığı, Eğitim Uzmanı
- Salim Abdülhamid KELEŞ, Diyanet İşleri Başkanlığı, V.H.K.İ.

Sempozyum Dili

Türkçe – İngilizce

Sempozyum Web Sayfası

İnternet adresi

Tebliğ Özeti Yazım Kuralları

- Tebliğ özetleri, başvuru formu kullanılarak kurulsekretery@diyanet.gov.tr adresine e-posta ile gönderilmelidir.
- Tebliğ özetleri Türkçe veya (uluslararası katılımcılar için) İngilizce)olmalıdır.
- Tebliğ özetleri konuyu ana hatlarıyla açıklamalı ve 200 ile 400 kelime arasında olmalıdır.
- Sayfa düzeni: A4 boyutunda sayfa kenar boşlukları; Alt, Üst, Sağ ve Sol'dan 2,5 cm olarak ayarlanmalıdır.
- Özet başlığı Times New Roman yazı tipinde, 12 punto olacak şekilde ortalanmış kalın yazı şeklinde olmalıdır.
- Özet metni Times New Roman yazı tipinde, 11 punto olacak şekilde ve 1,15 satır aralığıyla yazılmalıdır. Ana metinde kullanılacak başlıklar ise aynı yazı tipi ile 12 punto büyüğünde kalın (bold) olmalıdır.
- Etik beyan gerekli ise (söz gelimi çalışma tezden türetildi veya bir kurum tarafından desteklendi ise) özet başlığına (*) işareti ile dipnot verilerek belirtilmelidir.
- Metinlerde atıf, kaynakça ve yazım kuralları bakımından esas alınması gereken sistem; Chicago atıf sisteminin 17. edisyonudur. Bkz. [https://www.mvcc.edu/learning-commons/pdf/Chicago Manual of Style 17 Notes and Bibliography.pdf](https://www.mvcc.edu/learning-commons/pdf/Chicago%20Manual%20of%20Style%2017%20Notes%20and%20Bibliography.pdf)

Tebliğ Tam Metni Yazım Kuralları

- Tebliğ metinleri kurulsekretery@diyanet.gov.tr adresine e-posta ile gönderilmelidir.
- Tebliğ metinleri Türkçe veya (uluslararası katılımcılar için) İngilizce olmalıdır.
- Tebliğ metinleri bilimsel, özgün ve 5000-8000 kelime arasında olmalıdır.
- Sayfa düzeni: A4 boyutunda sayfa kenar boşlukları; Alt, Üst, Sağ ve Sol'dan 2,5 cm olarak ayarlanmalıdır.
- Tebliğ başlığı sayfada ortalanmış olarak yer almalıdır.
- Başlıktan sonra yazar(lar)ın unvanı, adı, soyadı, kurumu, e-posta adresi ve ORCID numarası "10 punto" ile yazılmalıdır.
- Tebliğlere Türkçe-İngilizce özet, İngilizce özetin üstüne İngilizce başlık, en az beş en fazla sekiz kelime olmak üzere Türkçe-İngilizce anahtar kelimeler ve sonuna yararlanılan eserleri gösteren "Kaynakça" eklenmelidir.
- Tebliğ metni Times New Roman yazı tipinde, 11 punto olacak şekilde ve 1,15 satır aralığıyla yazılmalıdır. Ana metinde kullanılacak başlıklar ise aynı yazı tipi ile 12 punto büyüğünde kalın (bold) olmalıdır. Arapça metinler ise Traditional Arabic seçeneği ile yazılmalıdır.
- İsim ve kavramların yazılışında "Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi" esas alınmalıdır.
- Metinlerde atıf, kaynakça ve yazım kuralları bakımından esas alınması gereken sistem; Chicago atıf sisteminin 17. edisyonudur. Bkz. [https://www.mvcc.edu/learning-commons/pdf/Chicago Manual of Style 17 Notes and Bibliography.pdf](https://www.mvcc.edu/learning-commons/pdf/Chicago%20Manual%20of%20Style%2017%20Notes%20and%20Bibliography.pdf)